

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Jana Ferneckého a Martina Bobáka ve věci

žalobkyně: **Ing. J. Ch., Ph.D.**
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Martinem Machačem
sídlem náměstí Svobody 702/9, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Nejvyšší státní tajemník**
sídlem Jindřišská 34, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2023, č. j. MV-66552-11/SR-2023

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2023, č. j. MV-66552-11/SR-2023, a rozhodnutí státního tajemníka v Ministerstvu zahraničních věcí ze dne 24. 1. 2023, č. j. 452906-10/2022-OSPV, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 11 228 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Martina Machače, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V nynější věci se městský soud již poněkolkáté věnuje otázkám spojeným se služebním poměrem žalobkyně u Ministerstva zahraničních věcí (MZV), tentokrát zákonností jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

skončení podle § 72 odst. 1 písm. d) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění do 31. 12. 2024 (služební zákon). Z dále rozvedených důvodů soud především dospěl k závěru, že skončení služebního poměru nyní pozbylo právního podkladu, napadené rozhodnutí je též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobě proto vyhověl.

2. Soud připomíná, že žalobkyně byla přijata do pracovního poměru na dobu neurčitou dne 15. 10. 1993, slib státního zaměstnance složila 16. 7. 2015, tehdy jako nově ustanovená zástupkyně velvyslance v jihokorejském Soulu. Dohodou o době vyslání z 8. 10. 2018 byla vyslána k dlouhodobému výkonu služby v zahraničí na 4 roky jako zástupkyně velvyslance na Velvyslanectví České republiky v marockém Rabatu. Ke dni 15. 12. 2019 byla ze služebního místa v Maroku převedena zpět do České republiky, o čemž později obdržela i rozhodnutí z 9. 12. 2019. V něm státní tajemník v MZV (služební orgán) rozhodl dle § 36 odst. 1 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů, o zařazení žalobkyně na překlenovací služební místo DZ.7018 – dočasné zařazení v MZV po ukončení vyslání do zahraničí, a to s účinností od 16. 12. 2019; zároveň žalobkyni určil plat. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí nepodala odvolání, to proto nabylo právní moci dne 27. 1. 2020. Ve vztahu k tomuto řízení později žalobkyně opakovaně usilovala podanými návrhy o jeho obnovu (srov. rozsudek zdejšího soudu z 16. 12. 2024, č. j. 18 Ad 11/2023 - 140).
3. Dále byla žalobkyně opakovaně zařazována mimo výkon služby podle § 62 odst. 1 služebního zákona, nejprve rozhodnutími služebního orgánu z 20. 7. 2020, resp. z 16. 12. 2020. Ve věci druhého rozhodnutí se nakonec žalobkyně bránila i správní žalobou, kterou zdejší soud zamítl [viz rozsudek z 15. 12. 2021, č. j. 14 Ad 6/2021 - 57, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu (NSS) z 18. 4. 2024, č. j. 3 Ads 2/2022 - 90]. V návaznosti na zařazení žalobkyně mimo výkon služby z organizačních důvodů rozhodl služební orgán o ukončení služebního poměru (rozhodnutí z 16. 6. 2021). Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, k němuž žalovaný rozhodnutí služebního orgánu zrušil (rozhodnutí z 21. 9. 2021), mj. proto, že služební orgán rozhodl dříve, než uplynula doba šesti měsíců od zařazení žalobkyně mimo výkon služby. Následně služební orgán žalobkyni opět zařadil mimo výkon služby z organizačních důvodů, a to rozhodnutím z 26. 10. 2021, i toto rozhodnutí žalovaný zrušil. Počtvrté služební orgán zařadil žalobkyni mimo výkon služby rozhodnutím z 27. 4. 2022, č. j. 453012-9/2021-OSPV, odvolání žalobkyně bylo zamítnuto a uvedené rozhodnutí v první fázi potvrzeno rozhodnutím personální ředitelky sekce pro státní službu Ministerstva vnitra z 20. 10. 2022, č. j. MV-189391-9/SR-2021 (bylo u zdejšího soudu napadeno žalobou vedenou pod sp. zn. 14 Ad 1/2023; viz též níže).
4. V nynější věci služební orgán vyšel z toho, že žalobkyně byla (pravomocně) zařazena mimo výkon služby. Dále zkoumal, zdali ve smyslu § 72 odst. 1 písm. d) služebního zákona marně uplynula doba, po kterou byla žalobkyně zařazena mimo výkon služby. Jelikož podle něj uplynula maximální doba 6 měsíců (§ 62 odst. 1 služebního zákona), rozhodnutím z 24. 1. 2023, č. j. 452906-10/2022-OSPV (prvostupňové rozhodnutí), rozhodl o *skončení služebního poměru* (výrok I) a o *přiznání odbytného* ve výši 470 520 Kč (výrok II). V záhlaví označeným rozhodnutím (napadené rozhodnutí) pak žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Proti němu se žalobkyně bránila správní žalobou.

II. Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

5. Žalobkyně argumentovala předně ve prospěch včasnosti své žaloby. Společně s ní uplatnila návrh na vyslovení neplatnosti doručení napadeného rozhodnutí, uvedla, že v období 4. 7. - 23. 7. 2023 pobývala v zahraničí, namítala též, že pro nastoupení fikce doručení nebyly splněny podmínky. Žalobkyni nebyla zanechána výzva k vyzvednutí zásilky, situaci řešila i na pobočce České pošty, s.p. (Česká pošta); poukázala na reorganizaci poštovních poboček k 30. 6. 2023 a jejich zatížení. Ve schránce přitom zásilku dle svého tvrzení našla až 23. 7. 2023.
6. V rámci vlastní žalobní argumentace žalobkyně popsala dosavadní vývoj svého případu a situaci na Velvyslanectví v Rabatu. Předslala, že jednotlivé kroky služebních orgánů porušují povinnosti rovného zacházení i zásady ochrany oznamovatelů protiprávních činů. Zdůraznila, že odmítla vydávat schengenská víza osobám podezřelého profilu a žádosti prověřovala; velvyslanec V. Lorenc dle ní projevil zájem o vydávání víz. Z důvodu, že žádostem nevyhověla, resp. na ně upozornila, byla později postižena ukončením vyslání. Dále poukázala na účelový postup služebního orgánu při jejím zařazování mimo výkon služby, potažmo při vyhledávání možných volných služebních míst a účasti na výběrových řízeních, stejně jako na dle ní neutěšenou situaci na personální sekci MZV.
7. Popsala, že se od října 2021 do konce služebního poměru přihlásila do více než 100 výběrových řízení a neuspěla ani v jediném, přestože v řadě byla jediným kandidátem (většinou se nadto jednalo o „standardní náplň činnosti“, žádné specializace). O výběrových řízeních se mnohdy nedozvěděla, některá vyhlášení výběrových řízení jí nebyla zasílána vůbec, jiná se zpožděním. Poukázala též na to, že na netransparentnost a machinace u výběrových řízení měl upozornit i auditor J. Č. (sama za příklad zmanipulovaného výběrového řízení označila výběr ekon. diplomata na velvyslanectví v Brasílii, jehož se účastnila, či místo konzula na velvyslanectví Akkra a další). Dodala, že byla ochotna přijmout i pozici s nižší platovou třídou. Žalovaný neměl předpokládat její nesouhlas, jednalo by se nepochybně o mírnější zásah do služebního poměru, než jeho skončení. Nadto žalovaný nesprávně argumentoval i tím, že si žalobkyně stěžovala na pokles platové třídy při zařazení na překlenovací místo (žalobkyni vadilo jen snížení platové třídy na překlenovacím místě, neboť šlo o chybný postup).
8. Služební orgány nerozhodovaly na základě řádně zjištěného skutkového stavu, svá rozhodnutí odůvodnily jen formálně a neúplně. Přestože existovala vhodná volná služební místa, služební orgán ji na žádné nezařadil. Dosavadní znalosti a zkušenosti posuzoval restriktivně. Žalobkyně též jmenovitě napadala závěry služebních orgánů u konkrétních zvažovaných volných služebních míst (AFR-83, OVE-1418, OVE-424, OK-7604 a OK-205); její argumentaci soud rozvede v rámci vypořádání námitek.
9. Závěrem žalobkyně upozornila na některá ustanovení služebního zákona týkající se rovného zacházení a ochrany zaměstnanců. Soudu navrhla zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí.

III. Další podání stran a postup soudu

10. V podání z 15. 10. 2023 žalobkyně soud upozornila, že nynější věc souvisí s dřívější žalobou podanou jménem žalobkyně Odborovým svazem státních orgánů a organizací a zapsanou pod sp. zn. 18 Ad 7/2023, že daná žaloba byla podána bez plné moci, bez jejího souhlasu a že žádá o odpojení textu této žaloby ze spisu. Soud k tomu uvádí, že usnesením z 2. 11. 2023,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

č. j. 18 Ad 7/2023 - 26, původní žalobu odmítl pro neprokázání oprávnění za žalobkyni jednat a dále se zabýval nynější žalobou.

11. Výše popsané zopakovala i v podání z 18. 10. 2023, v němž dále argumentovala ve prospěch včasnosti žaloby a předkládala podklady k doručování napadeného rozhodnutí (svého pobytu v zahraničí, sdělení České pošty atd.) a navrhla provedení dalších důkazů. Též se týkala podání z 1. 11. 2023, 16. 11. 2023 a 28. 2. 2024.
12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 11. 12. 2023 k otázce včasnosti uvedl, že nemá dostatek podkladů k posouzení případného pochybení pošty. Pakliže žalobkyně požádala o vyslovení neplatnosti doručení, zjevně vycházela z toho, že žalobu podává opožděně. Z doručky je zřejmé, že zásilka byla připravena k vyzvednutí 7. 7. 2023, fikce doručení tak nastala k 17. 7. 2023. Na to byla žalobkyně později i upozorněna, měla proto čas podat žalobu ve lhůtě.
13. Ohledně důvodnosti žaloby navázal žalovaný na závěry napadeného rozhodnutí. Především, že předmětem řízení je pouze otázka zákonnosti skončení služebního poměru, nikoliv vnitřní poměry MZV či dřívější postup služebního orgánu. V nynějším řízení žalovaný neshledal, že by mělo docházet k porušení povinností rovného zacházení, porušení práva státního zaměstnance domáhat se zákonným způsobem svých práv či porušení zásad ochrany oznamovatelů. K odkazovanému auditu J. Č., s nímž byl ukončen služební poměr, poukázal na rozsudek zdejšího soudu z 13. 7. 2023, č. j. 10 A 22/2023 - 67.
14. V nynější fázi neměl služební orgán jinou možnost než hledat vhodné služební místo, na které by mohla být žalobkyně převedena, a v případě jeho nenalezení zahájit řízení o skončení služebního poměru. Spisový materiál přitom obsahuje seznamy obsazovaných míst na MZV k různým datům roku 2022, obsahuje též několik seznamů obsazovaných služebních míst vedených v Informačním systému o státní službě (ISSS) v období od 13. 5. 2022 do 22. 11. 2022. Dokládá i komunikaci služebního orgánu s ostatními služebními úřady, podrobnosti o vybraných služebních místech a možnosti převedení žalobkyně na tyto pozice. Svědčí tak o aktivitě služebního orgánu při hledání vhodného služebního místa. Služební orgán postupoval v souladu s judikaturou, podklady řádně zahrnul do správního spisu a zabýval se jimi v odůvodnění svého rozhodnutí.
15. Žalovaný se vyjádřil i ke zvažovaným služebním místům. Na služební místo AFR-83 bylo vyhlášeno výběrové řízení, protože v úvahu přicházelo více státních zaměstnanců; to odpovídá i doporučení dle čl. 2 odst. 5 metodického pokynu nejvyššího státního tajemníka č. 1/2023. Po výběrovém řízení bylo služební místo uvedeno mezi neobsazenými omylem. Ohledně služebních míst OK-7604 a OK-205 žalovaný setrval na závěru, že byla natolik odlišná od služebních míst, na kterých byla žalobkyně dříve zařazena, že nebyla vhodná. Ke služebním místům v odboru států východní Evropy (OVE-1418, OVE-424) služební orgán pravdivě konstatoval, že žalobkyně nemá praxi v oblasti tohoto regionu, zatímco jiní státní zaměstnanci v obdobném postavení ano. Přestože by pro ni byla tato místa vhodná, byla vhodná i pro převedení dalších státních zaměstnanců.
16. K tvrzení žalobkyně, že deklarovala svou vůli působit i na služebních místech zařazených v nižší třídě, žalovaný poukázal na čl. 63 odst. 2 písm. g) metodického pokynu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, dle něhož by platová třída vždy měla odpovídat vzdělání státního zaměstnance. Ve správním spise se přitom nenachází výslovný souhlas žalobkyně s převedením na služební místa v nižší platové třídě, nelze za něj považovat účast žalobkyně ve výběrových řízeních. K účastem na výběrových řízeních se pak žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

vyjádřil tím způsobem, že ve výběru nejvhodnějšího žadatele dle § 28 odst. 2 a 3 služebního zákona není služební orgán/představený s výjimkou respektování práva na rovné zacházení a zákazu diskriminace nijak omezen. Může se zaměřit nejen na hledisko odbornosti a řádného výkonu služby, ale též vzájemné spolupráce s vybraným žadatelem (rozsudek NSS z 9. 11. 2017, č. j. 10 Ads 316/2016 - 50).

17. Žalovaný navrhl odmítnutí, popřípadě zamítnutí žaloby.
18. V podání z 11. 3. 2024 žalobkyně upozornila na rozsudek zdejšího soudu z 14. 2. 2024, č. j. 14 Ad 1/2023 - 99, kterým bylo zrušeno odvolací rozhodnutí ve věci posledního zařazení žalobkyně mimo výkon služby z 20. 10. 2022. Soud následně strany vyrozuměl, že bude k žalobě přistupovat jako k včasné (viz níže), že v důsledku rozsudku 14 Ad 1/2023 není zařazení žalobkyně mimo výkon služby pravomocné, byť bylo předběžně vykonatelné, a že správnost zařazení tak nebyla potvrzena; žalovaného vyzval ke sdělení aktuálního stavu věci. V podání z 8. 8. 2024 žalovaný soud informoval, že opětovně přezkoumal rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z 27. 4. 2022 a o odvolání znovu rozhodl. Rozhodnutím z 7. 6. 2024, č. j. MV-189391-42/SR-2021, odvolání zamítl a rozhodnutí z 27. 4. 2022 potvrdil. Doplnil, že ve věci skončení služebního poměru podala žalobkyně návrh na obnovu řízení, jemuž nebylo vyhověno (v podání z 2. 9. 2024 žalovaný dodal, že i odvolání v této věci bylo později zamítnuto).
19. V podání z 16. 8. 2024 se žalobkyně vyjadřovala znovu k otázce doručování a absenci výzvy k vyzvednutí zásilky, v replice k vyjádření žalovaného z 11. 9. 2024 pak zevrubně argumentovala k věci samé, resp. různým úhlům pohledu na chování služebních orgánů vůči žalobkyni. Repliku doplnila podáními z 19. 9. 2024 a 30. 9. 2024, zřejmě formulovanými společně i do dalších řízení, v nichž zejména akcentovala otázku ochrany oznamovatelů a rozvedla závěry zmiňovaného auditu.
20. Usnesením z 11. 11. 2024 soud řízení přerušil do rozhodnutí o žalobě vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 17 Ad 14/2024 (žaloba proti odvolacímu rozhodnutí z 7. 6. 2024 ve věci zařazení mimo výkon služby), neboť skončení služebního poměru v nynější věci odviselo především od marného uplynutí doby zařazení mimo výkon služby. Po vydání rozsudku z 26. 2. 2025, č. j. 17 Ad 14/2024 - 152, žalovaný k výzvě soudu sdělil, že proti němu podal kasační stížnost, přičemž řízení o zařazení mimo výkon služby usnesením z 21. 3. 2025 sám přerušil do pravomocného skončení řízení v nynější věci (s odůvodněním, že nové posouzení vhodných služebních míst, k čemuž jej 17. senát zdejšího soudu zavázal, není možné do vyřešení otázky, zda služební poměr žalobkyně skončil). Na rozsudek 17 Ad 14/2024 podáním z 25. 4. 2024 upozornila i žalobkyně, která požádala o pokračování v řízení s tím, že přerušením řízení o zařazení mimo výkon služby žalovaný fakticky uzavřel pomyslný kruh. Zopakovala též argumentaci ochranou oznamovatelů.
21. Usnesením z 30. 4. 2025 soud rozhodl o pokračování v řízení, na což ještě reagoval žalovaný podáním z 12. 5. 2025, v němž upozornil, že v obou uvedených rozsudcích zdejší soud vždy zrušil jen odvolací rozhodnutí, ke zrušení rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby z 27. 4. 2022 však nepřistoupil; to je po celou dobu předběžně vykonatelné. Podstatná část námitek žalobkyně míří mimo předmět řízení, nelze přehlížet, že žalobkyně byla v důsledku rozhodnutí z 27. 4. 2025 řádně zařazena mimo výkon služby. Žalobkyně reagovala ještě podáním z 21. 5. 2025, v němž v zásadě zopakovala argumentaci snahou služebních orgánů o její likvidaci; dle ní se jedná o jeden dlouholetý postup.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

IV.A Včasnost žaloby

22. Městský soud v Praze se nejprve zabýval splněním podmínek řízení, zejména pak spornou otázkou včasnosti žaloby. Připomíná, že původní žalobu musel vzhledem k postoji žalobkyně odmítnout. V mezidobí žalobkyně podala soudu žalobu sama. Ta tedy byla podána osobou k tomu oprávněnou, splňovala i nezbytné formální náležitosti, byla však podána až po uplynutí lhůty počítané ode dne, kdy mělo být dle žalovaného napadené rozhodnutí žalobkyní doručeno (na doručence byl vyznačen den uložení zásilky s datem 7. 7. 2023 – lhůta podle § 24 odst. 1 správního řádu tak uplynula 17. 7. 2023, kdy byla zásilka považována za doručenou). Žalobkyně přitom žalobu podala k poštovní přepravě dne 20. 9. 2023.
23. Žalobkyně soud na počátku požádala o určení neplatnosti doručení (prominutí zmeškání úkonu), o takovém návrhu ovšem soud nepřísluší rozhodovat (zmeškání lhůty k podání žaloby ostatně nelze dle § 72 odst. 4 s. ř. s. prominout). Uvedeného se případně měla domáhat u správního orgánu postupem dle § 24 odst. 2 správního řádu (jak lze dovodit např. z rozsudku NSS z 23. 12. 2009, č. j. 5 Afs 113/2008 - 50). Žalobkyně však od počátku tvrdila i to, že jí vůbec nebyla zanechána výzva k vyzvednutí zásilky, jinými slovy zpochybňovala nastoupení tzv. fikce doručení. Zde již nešlo o otázku neúčinnosti doručení, ale určení správného dne doručení, potažmo správného okamžiku začátku běhu dvouměsíční lhůty k podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
24. Aniž přitom musel zkoumat řádnost doručování (zanechání výzvy), soud z vyjádření České pošty z 16. 10. 2023, zn. ČP/DI/106323/2023/ZSC/3, předloženého žalobkyní, zjistil, že zásilka sice měla být uložena na poště 7. 7., avšak připravena k vyzvednutí byla dne 10. 7. 2023 (tj. až následující pracovní den, v mezidobí byl víkend, na což žalobkyně též příhodně upozornila s tím, že zásilka se na poštu zřejmě vrátila v pátek až pozdě odpoledne, což může vysvětlovat nachystání k vyzvednutí až v pondělí); poštovní systém tak sám vygeneroval konec úložní doby na 20. 7. 2023; počítal ji od 10. 7. 2023.
25. Fikci doručení proto bylo v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu nutné počítat nikoli od 7. 7. 2023, ale od 10. 7. 2023, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí – podle citovaného ustanovení správního řádu se totiž běh lhůty 10 dnů k vyzvednutí zásilky počítá ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nikoli tedy nutně ode dne, kdy byla na poště uložena (srov. též rozsudek NSS z 14. 3. 2024, č. j. 2 As 370/2023 - 32). V pochybnostech je tedy nutné vycházet z pozdějšího data, k němuž je i podle samotné pošty nejdříve zřejmé, že zásilka byla k vyzvednutí připravena (je otázkou vnitřního mechanismu pošty, od kdy nedoručenou zásilku připraví k vyzvednutí). To ostatně odpovídá smyslu uložení nedoručené zásilky, spočívajícího v tom, že písemnost je po stanovenou úložní dobu 10 dnů připravena k vyzvednutí a „čeká na svého adresáta“ (Marek, D., in Potěšil, L. a kol., *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, komentář k § 23).
26. Napadené rozhodnutí tak bylo žalobkyni doručeno nejdříve dne 20. 7. 2023, lhůta k podání žaloby ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. tudíž skončila dne 20. 9. 2023. Právě toho dne přitom žalobkyně svou žalobu předala k poštovní přepravě. Kromě toho, soud v související věci sp. zn. 18 Ad 11/2023, v níž bylo tam napadené rozhodnutí doručováno stejnou zásilkou (jen žaloba byla podána později osobně), po provedeném dokazování uzavřel, že žalobkyně důvodně zpochybnila i údaje na doručence, tj. datum zanechání výzvy k vyzvednutí zásilky

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

(a logicky tedy i počátek a konec běhu 10 denní lhůty pro nastoupení tzv. fikce doručení). Soud v dané věci vycházel z toho, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyni s jistotou doručeno nejdříve 23. 7. 2024. Tím spíše je nutné i nyní žalobu považovat za včasnou.

IV.B Důvodnost žaloby

27. Soud tak přistoupil k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí, za podmínek § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s. rozhodoval bez jednání. Dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
28. Ve věci neprováděl dokazování nad rámec správního spisu, jímž se standardně dokazování neprovádí (soud z obsahu spisu bez dalšího vychází). Značná část listinných podkladů předložených či zmíněných žalobkyní v žalobě, ale i jejích ostatních podáních, se ostatně ve správním spise nachází, dalšími podklady pak soud s ohledem na jím učiněné závěry nepovažoval za nutné pro nadbytečnost dokazovat, což platí např. i pro audit J. Č.; stejně tak nepřistoupil k výsledku navržených svědků (D. P., J. Č. a řady dalších).

Otázky mimo předmět nyní věci a ochrana oznamovatelů

29. Nejprve je nutné zdůraznit, že podstatou nyní řízení není zpětné posouzení všech okolností, za nichž byla žalobkyně odvolána zpět do České republiky a zařazena na překlenovací místo, hodnocení postupu a motivace služebního orgánu v r. 2019, nebo činnosti psychologů a inspekční skupiny či prošetřovatele. Soudu v tomto řízení zásadně nepřísluší hodnotit zákonnost tohoto postupu, není rovněž povolán ke zkoumání poměrů na velvyslanectví v Rabatu, činnosti různých žalobkyní zmiňovaných osob či snad naznačovaných českých obchodních zájmů, personální situace na MZV apod. Tyto skutečnosti měla žalobkyně náležitě tvrdit a prokazovat v příslušných dřívějších řízeních (obd. cit. rozsudek sp. zn. 18 Ad 11/2024).
30. Soud tedy souhlasí se základním východiskem žalovaného, že podstatná část žalobkyní vznášených otázek míří mimo předmět nyní věci (str. 7 napadeného rozhodnutí). Řízení o skončení služebního poměru podle § 72 odst. 1 písm. d) služebního zákona není místem, v němž se znovu přezkoumává celý dosavadní postup služebních orgánů i řadu let nazpět. Jedná se „pouze“ o další fázi z řady rozhodnutí, jež navazovala na povolání žalobkyně zpět z velvyslanectví v Maroku. Podle cit. ustanovení služební orgán *rozhodne o skončení služebního poměru, uplynula-li marně doba, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů*, činí tak skončení služebního poměru závislým na dřívějším zařazení mimo výkon služby a dále na marném plynutí času.
31. Skončení služebního poměru je v zásadě důsledkem zařazení mimo výkon služby. Pokud by byla splněna i druhá podmínka v podobě marného uplynutí 6 měsíců od zařazení, lze stěží zpochybnit skončení služebního poměru. Potvrzuje to i judikatura správních soudů, podle níž lze při přezkumu rozhodnutí o skončení služebního poměru dle § 72 odst. 1 písm. d) služebního zákona posuzovat jen to, zda byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, zda marně uplynula zákonem stanovená šestiměsíční doba zařazení mimo výkon služby a zda mu bylo během ní nalezeno vhodné služební místo, popřípadě zda služební orgán neporušil povinnost vhodná služební místa po uvedenou dobu vyhledávat (viz např. rozsudek NSS z 28. 11. 2024, č. j. 2 Ads 332/2023 - 42, a tam cit. judikaturu). Povahu skončení služebního poměru z uvedeného důvodu ilustruje i pozdější legislativní vývoj, neboť dle aktuálně účinné právní úpravy skončí služební poměr přímo ze zákona [srov. § 74 odst. 1 písm. g) služebního zákona, ve znění od 1. 1. 2025].

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

32. Jedním dechem však soud podotýká, že žalobkyně popsané skutečnosti v doplněních svého odvolání a rovněž nyní v žalobě zmiňovala i ve vztahu k vlastnímu skončení služebního poměru (viz např. bod 4 její repliky z 11. 9. 2024). Dovožovala z nich totiž účelový postup správních orgánů, jež vůči ní neměly uplatňovat rovný přístup, ale usilovaly o ukončení jejího služebního poměru jako odvetu za upozornění na nestandardní vydávání víz na velvyslanectví v Rabatu. Tyto skutečnosti samozřejmě měla žalobkyně vznášet již v předchozích fázích celého případu (a taky je vznášela), nelze však pominout, že mohly ovlivnit pohled na to, zda k žalobkyni správní orgány i v případě samotného skončení služebního poměru přistupovaly přísně objektivně, či se ji snažily šikanovat, potrestat a zbavit se jí. Nejpozději žalovaný měl tedy výslovně reflektovat i tuto rovinu a vyjádřit se k tomu, zda i na samotné skončení služebního poměru, byť by pro něj byly formálně splněny zákonné podmínky, nelze pohlížet jako na odvetu služebního orgánu a jaký to má případně význam.
33. V konečném důsledku se tak žalovaný dopustil téhož pochybení, jaké mu soud vytknul již ve vztahu k zařazení mimo výkon služby v rozsudku 14 Ad 1/2023. Na něj lze pro stručnost v podrobnostech (i co do právní úpravy ochrany oznamovatelů) odkázat. Soud má za to, že stejně jako u zařazení mimo výkon služby, nelze ani u skončení služebního poměru oddělit otázku, zda služební orgán pro žalobkyni našel vhodné volné služební místo, od tvrzení o rozličném zacházení se žalobkyní pro oznámení protiprávního jednání. Jakkoli by z pohledu logické souslednosti měly být tyto pochybnosti reflektovány primárně v předešlé fázi, tj. ve vztahu k zařazení mimo výkon služby, to se dosud náležitě nestalo (viz níže). Tím spíše se měly správní orgány i nyní vyjádřit k výtkám žalobkyně vůči jejich postupu od roku 2019 a tomu, zda to nezpochybňuje i zákonnost vlastního skončení služebního poměru (neovlivňuje přístup služebního orgánu při vyhledávání vhodných služebních míst, např. z hlediska rovného přístupu ke státnímu zaměstnanci) či nenaplnuje tzv. odvetné opatření z pohledu institutu ochrany oznamovatelů. Pokud žalobkyně v doplněních svého odvolání poukazovala přímo na to, že jde o odvetné opatření, nemohl tuto rovinu žalovaný pominout (a vůbec neposoudit, zda lze podněty žalobkyně z r. 2019 či pozdější považovat za oznámení protiprávního jednání, které je hodno ochrany).
34. Tyto otázky nemůže ani nyní jako první posuzovat správní soud, napadené rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné a je tak naplněn důvod pro jeho zrušení postupem dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vzhledem k tomu nebylo potřeba v tomto směru vést ani další dokazování.
35. Soud ovšem ve věci identifikoval i další důvody pro zrušení nejen napadeného, ale i prvostupňového rozhodnutí. Mimo jiné i pro nevypořádání se s otázkou možného odvetného postupu služebních orgánů totiž byla opakovaně rušena odvolací rozhodnutí žalovaného ve věci čtvrtého zařazení mimo výkon služby; tento předpoklad skončení služebního poměru tak nyní není naplněn.

Podmíněnost skončení služebního poměru zařazením mimo výkon služby

36. Soud se totiž v této věci musel zabývat i tím, do jaké míry je rozhodnutí o skončení služebního poměru závislé na rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby a jeho dalším trvání a zda lze později přihlídnout k tomu, že takové rozhodnutí bylo (třeba správním soudem) zrušeno.

37. Připomíná, že zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů upravuje již zmiňovaný § 62 odst. 1 služebního zákona. Podle něj do 31. 12. 2024 platilo, že *nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 61 odst. 1 písm. b) až i) nebo § 61 odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, protože žádné vhodné není volné, nebo nemůže-li být v případech uvedených v § 70 odst. 3 nebo § 75 odst. 2 zařazen na volné služební místo, protože žádné vhodné není volné, zařadí se mimo výkon služby, nejdéle však na 6 měsíců*. Zařazení mimo výkon služby se posuzuje v samostatném (předcházejícím) řízení, je proti němu přípustný opravný prostředek a rovněž žaloba ve správním soudnictví.
38. Z výše uvedeného vyplývá, že skončení služebního poměru dle § 72 odst. 1 písm. d) služebního zákona má do značné míry technicistní povahu, je závislé na zařazení státního zaměstnance mimo výkon služby z organizačních důvodů. Mezi těmito rozhodnutími a řízeními, jež jim předcházela, existuje vztah podmíněnosti – jedno je podkladem a hmotněprávní podmínkou pro druhé. To nutně znamená, že v případě zrušení rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby již neobstojí ani skončení služebního poměru. Tuto skutečnost je třeba zohlednit i v případě zrušení podkladového rozhodnutí až po vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru. Ačkoli soud zásadně vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl při vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), prolomení této zásady je výjimečné možné. V usnesení z 22. 10. 2019, č. j. 6 As 211/2017 - 88, č. 3948/2019 Sb. NSS, rozšířený senát NSS dospěl k jednoznačnému závěru, že soud k žalobní námitce zohlední zrušení nebo změnu podmiňujícího rozhodnutí správního orgánu, přestože k tomu došlo po vydání napadeného (podmíněného) rozhodnutí. Uvedené závěry rozšířený senát potvrdil a dále rozvedl i v rozsudku z 28. 1. 2025, č. j. 6 Afs 292/2018 - 39, č. 4668/2025 Sb. NSS.
39. Nemůže být tedy sporu o tom, že soud musí při přezkumu rozhodnutí o skončení služebního poměru zohlednit i pozdější zrušení rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby. To lze *a contrario* dovodit např. i z rozsudku NSS ze 16. 11. 2023, č. j. 6 Ads 261/2022 - 22, který při přezkumu skončení služebního poměru považoval za podstatné, že *o zařazení žalobce mimo výkon služby z organizačních důvodů bylo služebními orgány pravomocně rozhodnuto a vydaná správní rozhodnutí obstála v soudním přezkumu*. Žalobkyně přitom poukázala nejprve na rozsudek zdejšího soudu 14 Ad 1/2023, jímž bylo zrušeno původní odvolací rozhodnutí ve věci čtvrtého zařazení mimo výkon služby z 20. 10. 2022. Soud následně řízení přerušil z důvodu podání nové žaloby proti následnému rozhodnutí žalovaného z 7. 6. 2024, které bylo rozsudkem zdejšího soudu 17 Ad 14/2024 rovněž zrušeno. I na ten žalobkyně soud následně upozornila, poukázala na to, že jej žalovaný nerespektuje a že se obě věci točí v kruhu. Z pohledu soudu tak vyvinula dostatečnou procesní aktivitu, přinejmenším implicitně je zřejmé, že obě fáze považovala za navzájem provázané (podmíněné). Trvat na další (výslovné) žalobní námitce poukazující na nutnost zohlednění zrušení podmiňujícího rozhodnutí by bylo přepjatě formalistické (bod 56 rozsudku 6 Afs 292/2018).
40. Zbývá zodpovědět poslední otázku, a to zda opakované rušení odvolacího rozhodnutí stran zařazení mimo výkon služby má v nynější věci vést k vyhovění žalobě. V této souvislosti soud připomíná, že první rozhodnutí žalovaného z 20. 10. 2022 bylo rozsudkem zdejšího soudu 14 Ad 1/2023 zrušeno z důvodu nepřezkoumatelného vypořádání otázky, zda je třeba s žalobkyní zacházet jako s oznamovatelkou protiprávních činů; dále dle soudu žalovaný nedostatečně zdůvodnil nepřevezení žalobkyně na jím identifikovaná volná služební místa a

tuto identifikaci měl provést opětovně; pokud žalobkyni nebude možné převést na vhodné volné služební místo, měl žalovaný důsledně vysvětlit, proč na konkrétní místo (místa) byla vybrána jiná osoba. V rozsudku 17 Ad 14/2024 pak soud uzavřel, že ohledně ochrany oznamovatelů byly závěry žalovaného nadále nepřezkoumatelné (tentokrát nesrozumitelné) a žalovaný nesprávně nezohlednil požadavek soudu na nové posouzení vhodných služebních míst, na něž by žalobkyně mohla být převedena.

41. Nejenže tak dosud není řádně vypořádána problematika ochrany oznamovatelů, ale zdejším soudem bylo zásadně zpochybněno posouzení vhodných služebních míst, na něž mohla být žalobkyně převedena. Závěry soudu tak nelze identifikovat jinak, než že žalobkyně mimo výkon služby dle aktuálního stavu věci zařazena být neměla.
42. Na tom nemůže za okolností nynějšího případu nic změnit ani argumentace žalovaného předběžnou vykonatelností zařazení mimo výkon služby. Podle § 168 odst. 2 služebního zákona odvolání skutečně nemá s výjimkou taxativně vyjmenovaných rozhodnutí odkladný účinek, což platí i pro rozhodnutí o zařazení mimo výkon služby. Na základě § 74 odst. 1 správního řádu je proto nutno toto rozhodnutí považovat za předběžně vykonatelné, což znamená, že k jeho výkonu lze přistoupit, i když není pravomocné (shodně rozsudek NSS ze 14. 5. 2024, č. j. 8 Ads 251/2022 - 37). Žalobkyně tak i před nabytím právní moci rozhodnutí z 27. 4. 2022 byla zařazena mimo výkon služby a běžela již i doba 6 měsíců, kdy měl služební orgán vyhledávat vhodné služební místo. Soud ovšem nesouhlasí s názorem žalovaného, že takové rozhodnutí, pokud samo o sobě dosud nebylo zrušeno, je automaticky nutné (i zpětně) považovat za zákonné a žalobkyni za řádně zařazenou mimo výkon služby. Zákonnost rozhodnutí, resp. její presumpce, je zásadně spojena až s právní mocí rozhodnutí. V tomto případě byla odvolací rozhodnutí zdejším soudem opakovaně rušena, nyní o odvolání žalobkyně proti zařazení mimo výkon služby rozhodnuto není. Zařazení je tak sice pro žalobkyni nadále závazné, není však pravomocné – jeho zákonost byla již naopak dvakrát soudem zpochybněna. Od toho nelze při posouzení aktuální žaloby odhlížet.
43. Rovněž z tohoto důvodu soud přistoupil ke zrušení napadeného, ale i prvostupňového rozhodnutí, neboť obě - nikoli jen napadené rozhodnutí - pozbyla (opakovaným) zrušením rozhodnutí žalovaného ve věci zařazení mimo výkon služby náležitou oporu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. V současnosti jednoduše nelze mít zařazení mimo výkon služby za pravomocné ani souladné se zákonem, nelze z něj proto při soudním přezkumu skončení služebního poměru vycházet. Prvou ze dvou podmínek § 72 odst. 1 písm. d) služebního zákona tak nelze považovat za splněnou. Soud dodává, že jej k okamžitému rozhodnutí věci nakonec dovedl i další postup žalovaného, který nyní odvolací řízení ve věci zařazení mimo výkon služby přerušil do skončení tohoto řízení. Jakkoli z perspektivy žalovaného mohlo jít o vhodný postup, soud již nepovažoval z pohledu efektivní ochrany veřejných subjektivních práv žalobkyně za udržitelné nadále čekat na to, jak nakonec tato větev případu dopadne. Přinejmenším po určitou dobu (žalobkyně by se mohla případně bránit proti možné nečinnosti žalovaného) by to vedlo k absurdní situaci až „kafkovských“ rozměrů, kdy by soud vyčkával na postup žalovaného a žalovaný na zdejší soud.

K marnému uplynutí doby zařazení mimo výkon služby

44. Přes uvedené se však soud zabýval i naplněním druhé podmínky pro skončení služebního poměru, tedy *marným* uplynutím doby 6 měsíců. Samo plynutí času ve věci není sporné, žalobkyně ovšem napadala, že během této doby služební orgán řádně nevyhledával vhodná

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

služební místa, resp. vhodnost služebních míst nesprávně vyhodnotil; žalobkyně též nebyla dostatečně informována o výběrových řízeních, v žádném, jehož se účastnila, neuspěla.

45. Soud předně podotýká, že dle rozsudku NSS z 9. 2. 2023, č. j. 1 Ads 263/2021 - 79, povinnost vyhledávat volná služební místa vyplývá z § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě (podmínka *marného* uplynutí doby). Své kroky musí služební orgán dokládat ve správním spisu vedeném v řízení o skončení služebního poměru a předejít v odůvodnění svého rozhodnutí. Státní zaměstnanec musí být o krocích služebního orgánu (a jejich důvodech) informován a musí být přihlíženo k jeho vyjádřením. Pokud jde o kritérium vhodnosti služebního místa, lze vycházet ze závěrů rozsudku NSS z 15. 9. 2020, č. j. 4 Ads 423/2019 - 70, č. 4088/2020 Sb. NSS, dle kterého se jedná o neurčitý právní pojem, jehož obsah a rozsah musí být v každé konkrétní věci vyložen. Při tom lze vycházet z metodickém pokynu náměstka vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru. V čl. 63 odst. 2 pokyn demonstrativně vymezuje kritéria vhodnosti, jako zdravotní hledisko, požadované vzdělání a kvalifikaci, schopnosti státního zaměstnance a jeho dosavadní zkušenosti, obor/obory služby, služební úřad (stejný či jiný), služební působiště, resp. místo výkonu služby, platovou třídu či přístup státního zaměstnance k převedení. Posuzování vhodnosti nového služebního místa pro konkrétního zaměstnance záleží vždy na konkrétních skutkových okolnostech a je silně individuální. Jde o komplexní posouzení více faktorů, které mohou v různých případech působit různě silným vlivem (např. rozsudek NSS z 25. 8. 2023, č. j. 7 Ads 9/2022 - 21).
46. Ze správního spisu soud zjistil, že služební orgán zjišťoval volná místa, do spisu založil seznamy obsazovaných míst na MZV z 29. 4. 2022, 15. 5. 2022, 8. 6. 2022, 1. 7. 2022, 2. 8. 2022, 19. 8. 2022, 12. 9. 2022, 16. 9. 2022, 21. 10. 2022, 2. 11. 2022, 10. 11. 2022 a 16. 11. 2022 a rovněž seznamy obsazovaných služebních míst vedených v ISSS z 13. 5. 2022, 3. 6. 2022, 7. 6. 2022, 22. 6. 2022, 1. 7. 2022, 7. 7. 2022, 21. 7. 2022, 29. 7. 2022, 3. 8. 2022, 19. 8. 2022, 12. 9. 2022, 21. 9. 2022, 29. 9. 2022, 1. 10. 2022, 3. 10. 2022, 19. 10. 2022, 10. 11. 2022, 16. 11. 2022, 22. 11. 2022. Služební orgán rovněž komunikoval s ostatními služebními úřady, do spisu založil i podklady k zařazení mimo výkon služby některých dalších státních zaměstnanců a podrobnosti o možných vhodných služebních místech, tj. náplni systemizovaných míst.
47. Soud žalovanému přisvědčuje potud, že služební orgán zařadil do spisu podklady, z nichž je zřejmá jeho aktivita, pokud jde o vyhledávání vhodných služebních míst pro žalobkyni. Na svou povinnost skutečně nerezignoval, žalobkyni rovněž dal prostor na podklady reagovat. Jeho závěry přesto nelze zcela aprobovat. Soud má za to, že pochybil, v první řadě v tom, pokud dostatečně nezdůvodnil, proč žalobkyni nepřivedl na některá služební místa z důvodu existence dalších státních zaměstnanců ve srovnatelném postavení, resp. když nepřivedení chybně odůvodňoval běžícím výběrovým řízením. K tomu soud připomíná, že služební orgán k 29. 4. 2022 identifikoval v MZV tři volná služební místa (AFR-83, OVE-1418 a OVE-424), k 15. 5. 2022 čtyři volná místa (OICT-3464, OK-7604, OK-205 a OVE-1418). V dalších termínech již volné služební místo při prověřování nezjistil (v mezidobí obsazené místo AFR-83 mělo být jako volné evidováno omylem).
48. Služební orgán dospěl k následujícím závěrům, aprobovaným žalovaným. Místo AFR-83 (teritoriální referent v odboru států subsaharské Afriky) se s ohledem na územní působnost nachází mimo dosavadní zkušenosti žalobkyně (Maroko spadá do působnosti odboru států Blízkého východu a sev. Afriky); navíc na něj probíhalo vnitřní výběrové řízení. Místa OVE-

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

1418 a OVE-424 (teritoriální referent v odboru států východní Evropy) rovněž ze stejného důvodu neodpovídají dosavadním zkušenostem žalobkyně, nadto jsou stejně vhodná i pro další státní zaměstnance ve srovnatelném postavení. Místa OICT-3464 (správce IS v odboru informačních a komunikačních technologií), OK-7604 a OK-205 (referent internetové prezentace, resp. strategické komunikace v odboru komunikace) nejsou dle služebního orgánu vhodná, jelikož mají odlišnou náplň činnosti.

49. Žalobkyně namítá, že na tato místa (s výjimkou pozice OICT-3464) měla dostatečné vzdělání, schopnosti i zkušenosti (přesouvala se během kariéry napříč různými agendami i teritorií, věnovala se i internetové prezentaci či komunikací s veřejností). Dříve, než se soud jednotlivě vyjádří k těmto služebním místům (adresně se věnoval těm pozicím, jež žalobkyně akcentovala ve své žalobě), předeštre relevantní judikaturní východiska.
50. Zdejší soud již v rozsudku 14 Ad 1/2023 zdůraznil, že rozumí tomu, že nemusí být snadné transparentně vybrat nejvhodnějšího uchazeče na konkrétní služební místo, vždy ovšem musí ze spisového materiálu a odůvodnění rozhodnutí vyplývat, proč nebyl na volné místo převeden konkrétní státní zaměstnanec (žalobkyně), ale někdo jiný. NSS v rozsudku z 29. 6. 2023, č. j. 3 Ads 205/2021 - 61, judikoval, že lze-li volné služební místo obsadit státním zaměstnancem, u kterého nastaly zákonem předvídané důvody pro převedení na jiné služební místo, výběrové řízení se nekoná a státní zaměstnanec se na uvolněné služební místo převede. Stejně jako v případě řešeném v rozsudku 14 Ad 1/2023 (před zařazením mimo výkon služby) soud nevidí důvod tento závěr neuplatnit i na vyhledávání služebních míst po dobu zařazení mimo výkon služby (služební zákon v tomto případě zvláštní postup nestanovil; že bylo namístě postupovat obdobně naopak dokládá i nové znění § 62 odst. 3 služebního zákona ve znění od 1. 1. 2025). Nalezl-li tudíž služební orgán vhodné volné služební místo, nemohl *marné* uplynutí doby (nenalezení vhodných volných služebních míst) odůvodnit obecným odkazem, že probíhá výběrové řízení, resp. že zde je více zaměstnanců ve služebním poměru v obdobném postavení.
51. Soud nezpochybňuje, že při mnohosti navzájem si konkurujících osob k přímému převedení může služební orgán nastavit vnitřní výběrový proces, v jehož rámci vybere nejvhodnějšího z okruhu těchto osob (k výběrovému procesu obecně srov. rozsudek NSS z 9. 11. 2017, č. j. 10 Ads 316/2016 - 50, č. 3664/2018 Sb. NSS). Tento vnitřní proces ovšem nemůže být účelový. Při zachování zásady transparentnosti a s respektem k zákazu diskriminace, tzn. k hodnotám, na kterých stojí zákon o státní službě, musí služební orgán, bez toho, aby vyhlášoval vnější či vnitřní výběrové řízení, státního zaměstnance buďto převést, nebo nepřevést na vhodné volné služební místo. V posuzovaném případě - když služební orgán nerozhodl o převedení žalobkyně na vhodné volné místo - to znamená, že musel pečlivě a v detailech popsat veškeré okolnosti a vysvětlit úvahy, které ho vedly k tomu, že na konkrétní volné místo převedl jinou osobu (přiměřeně též rozsudky zdejšího soudu z 16. 10. 2023, č. j. 18 Ad 3/2022 - 74, a z 13. 12. 2023, č. j. 18 Ad 5/2023 - 32). Po dobu zařazení žalobkyně mimo výkon služby měl takto služební orgán postupovat ve vztahu ke všem volným služebním pozicím, které označil za vhodné.
52. To jsou z pohledu soudu pozice AFR-83, OVE-1418 a OVE-424, u nichž vznesl služební orgán toliko dílčí výhradu, že jde o referentská místa mimo dosavadní oblast působnosti žalobkyně (ta přitom poměrně přiléhavě namítá, že pracovníci MZV působí napříč různými regiony, specializace nebývá nutnou podmínkou; sama ostatně v minulosti pracovala v různých regionech). Za této situace měl služební orgán náležitě zdůvodnit, proč nemohl

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

žalobkyni na uvedená místa převést. V případě pozic OVE-1418 a OVE-424 měl zdůvodnit, na základě jakých konkrétních důvodů na tato místa převedl jiné zaměstnance v obdobném postavení, což žádným způsobem neučinil. Žalovaný sice na str. 9 napadeného rozhodnutí uvedl, že služební orgán správně poukázal na to, že jiní zaměstnanci zkušenost v daném regionu měli, to ovšem služební orgán neuvedl; ani ze správního spisu není tato skutečnost jednoduše identifikovatelná (natožpak tak, aby z toho vyplývalo absolutně stejné postavení oněch zaměstnanců, lišící se toliko zkušeností s regionem východní Evropy). Ani žalovaný tak tento nedostatek nenapravit, napadené rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelné.

53. U pozice AFR-83 pak správní orgány ohledně nepřevedení žalobkyně jen stručně argumentovaly vedením výběrového řízení, ani tento argument však nemůže optikou výše cit. judikaturních závěrů obstát – ač odůvodněný, je v rozporu se zákonem. Obecně platí, že nelze vypsát výběrové řízení na pozici, na níž mohl být převeden státní zaměstnanec, u něhož byly dány důvody přímého převedení (cit. rozsudek 3 Ads 205/2021). Soud nepřehlíží závěry rozsudku zdejšího soudu z 5. 9. 2020, č. j. 5 Ad 2/2018 - 93, a na něj navazujícího rozsudku NSS z 8. 12. 2021, č. j. 6 Ads 315/2020 - 58, na něž upozorňoval v napadeném rozhodnutí žalovaný. Jak ovšem NSS vysvětlil v rozsudku 3 Ads 205/2021, dané závěry lze vztahovat na situace, když již k vypsání výběrového řízení došlo dříve (služební zákon neobsahoval oporu pro zrušení již vyhlášeného výběrového řízení). V tomto případě ovšem sám služební orgán uvedl (str. 9 prvostupňového rozhodnutí) a žalobkyně příhodně upozornila, že ohledně pozice AFR-83 se konala dvě kola výběrového řízení (druhé až po zařazení žalobkyně mimo výkon služby) a pozice byla obsazena až ve druhém kole. Vedení výběrového řízení tak nemohlo být samo o sobě důvodem pro nepřevedení žalobkyně, neboť se (přínejmenším jeho druhé kolo) nemělo konat. Pro úplnost pak soud dodává, že důvod pro nepřevedení bez dalšího neshledává ani v tom, že se jednalo o pozici na dobu určitou po čas trvání rodičovské dovolené jiného zaměstnance.
54. Soud tudíž identifikoval konkrétní pochybení, pokud jde o vyhledávání vhodných služebních míst, na něž by mohla být žalobkyně převedena. Nyní proto nelze učinit závěr ani o *marném* uplynutí doby, jakožto druhé podmínky skončení služebního poměru dle § 72 odst. písm. d) služebního zákona. Toliko pro pořádek soud dodává, že ohledně míst OK-7604 a OK-205 pochybení správních orgánů neshledal. Tato místa, byť volná, nevyhodnotily pro žalobkyni jako vhodná z důvodu odlišné náplně činnosti. Ačkoli by si i zde dovedl představit podrobnější zdůvodnění, rozumí soud úvaze, dle níž žalobkyně působila jako diplomatický pracovník, zatímco tato místa se svým primárním zaměřením významně odlišují.
55. Soud se se správními orgány ztotožňuje i v jejich závěru, že v nynějším řízení nemohou zpětně zkoumat, zda žalobkyně měla být vybrána v některém s mnoha (dle žalobkyně více než 100) výběrových řízeních, jichž se za několik let účastnila, resp. do takových řízení zasahovat a požadovat, aby žalobkyně uspěla (zvláště, když se tato výběrová řízení časově mnohdy ani nekryla s relevantním obdobím vlastního zařazení mimo výkon služby). Lze souhlasit s tím, že neúspěch ve výběrových řízeních nelze klást bez dalšího služebnímu orgánu k tíži. Jinou otázkou ovšem je, zda tyto skutečnosti nezapadají do širšího kontextu žalobkyní namítané problematiky odvet, šikany a nerovného přístupu vůči ní (viz výše) a nedotýkají se tak ve skutečnosti i předmětu nynějšího řízení. Tuto rovinu ovšem žalovaný pominul a i v této části tak pochybil. Pokud jsou tvrzení žalobkyně, týkající se těchto výběrových řízení či závěrů auditu J. Č. pravdivá, může to oprávněně vyvolávat otázky

spojené s možnou účelovostí či snad odvetnou povahou vlastního skončení služebního poměru. Ty je potřeba též poctivě zodpovědět a vyvrátit, že by snad šlo o záměr služebního orgánu. Vzniklé pochybnosti musely být vyvráceny buďto v dřívějších fázích celé věci (např. při zařazení mimo výkon služby), což se dosud nestalo, nebo v nyní napadeném rozhodnutí. V opačném případě - potvrdil-li by se účelový či snad dokonce šikanózní a odvetný postup služebního orgánu - by šlo jen stěží hovořit o *marném* uplynutí lhůty zařazení mimo výkon služby, pokud jde o řádné vyhledávání vhodných služebních míst; namísto by bylo se zabývat i dopady institutu ochrany oznamovatelů. Rovněž z tohoto důvodu je proto napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

56. Zejména pro další průběh správních řízení soud dodává, že správní orgány se budou muset znovu a podrobněji vypořádat i s otázkou vyhledávání vhodných míst v nižších platových třídách (neodpovídajících dosaženému vzdělání žalobkyně). Jednak nelze upřít *ratio* žalobní argumentaci, poukazující na nesmyslnost jejich argumentu co nejmenším zásahem do služebního poměru (převedení na pozici v nižší platové třídě je jistě menším zásahem než skončení služebního poměru). Zejména pak správní orgány podmiňovaly takový postup souhlasem žalobkyně, který dle nich nebyl dán a samy neměly důvod jej zjišťovat. Ve vyjádření k žalobě pak poukázal žalovaný na čl. 63 odst. 2 písm. g) metodického pokynu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru a dle něhož nemůže být státní zaměstnanec převeden na služební místo zařazené v nižší platové třídě, které neodpovídá jeho dosaženému vzdělání (nevyklučuje ovšem, že by zaměstnanec mohl s takovým postupem sám souhlasit). Soud má za to, že nejpozději v odvolání dala žalobkyně explicitně najevo, že by měla zájem i o místa v nižších platových třídách; žalovaný rovněž nepochybně, že se dříve účastnila řady výběrových řízení i na nižší pozice (ze skutečnosti, že jí vadilo nucené převedení na překlenovací místo s nižší platovou třídou, jistě nebylo možné presumovat její paušální nesouhlas). Z pohledu soudu tak jednoduše nelze tvrdit, že správní orgány o postoji žalobkyně nevěděly, v takové situaci bylo na nich se na její postoj adresně dotázat, považovaly-li souhlas za rozhodující.
57. V dalším průběhu věci musí správní orgány též zajistit, aby byla žalobkyně o volných místech, resp. výběrových řízeních náležitě informována. Soud nepřehlédl námitky, dle níž žalobkyně nemá mít přístup ke služebnímu e-mailu, nebo že jí některé informace ohledně obsazovaných služebních míst mají být zasílány s velkou prodlevou či až po uplynutí lhůty k přihlášení na výběrové řízení. Stejně tak nepřehlédl námitku, že údajně nemá přístup do ISSS, konkrétně evidence obsazovaných služebních míst. Ve shodě s rozsudkem 14 Ad 1/2023 připomíná, že nedostatek přístupu do této evidence může být vadou s vlivem na zákonnost rozhodnutí (též již cit. rozsudek NSS 1 Ads 263/2021, bod 45 a násl.). V nynější věci se soud již danou otázkou vzhledem k učiněným závěrům blíže nezabýval, nic by již nezměnila. Pouze podotýká, že sama žalobkyně v žalobě i dalších podáních uvádí, že od října 2021 jí byly zasílány zprávy o výběrových řízeních, sama se mnoha výběrových řízení též účastnila. Není tedy pravdou, že by o volných místech neměla žádné informace.

V. Závěr a náklady řízení

58. S ohledem na vše shora uvedené soud o žalobě rozhodl dle § 76 odst. 1 písm. a) a b) bez jednání; nařízení jednání se ostatně domáhala toliko žalobkyně, na výroku rozsudku, ale ani klíčových závěrech soudu nemohlo jednání ničeho změnit. Napadené rozhodnutí soud dle cit. ustanovení ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil dílem proto, že skutkový stav, ze

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

kterého žalovaný vycházel, již nemá oporu ve správním spise, dílem pro jeho nezákonnost, resp. dílčí nepřezkoumatelnost. Současně s ním zrušil dle § 78 odst. 3 s. ř. s. i prvostupňové rozhodnutí, neboť ani to nyní nemá náležitou oporu.

59. Zároveň na základě § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž budou správní orgány dále pokračovat v souladu s rozhodnou právní úpravou. Při tom bude žalovaný, potažmo služební orgán vázán shora uvedeným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Především tedy nebude moci znovu rozhodnout o skončení služebního poměru dříve, než bude znám výsledek řízení o zařazení žalobkyně mimo výkon služby (jako nezbytné podmínky skončení služebního poměru). Do té doby by měl pro žalobkyni vyhledávat vhodná služební místa, na něž by mohla být převedena/zařazena; v případě, že takové místo obsadí jiným uchazečem, přesvědčivě zdůvodní, z jakého důvodu jej před žalobkyní upřednostnil. Žalobkyni též plně umožní se o volná služební místa ucházet. Konečně, rozhodoval-li by opětovně o skončení služebního poměru, bude se muset (případně v návaznosti na výsledek řízení o zařazení mimo výkon služby) přezkoumatelně vypořádat i s aspekty spojenými s údajně účelovým, nerovným až šikanózním a odvetným postupem vůči žalobkyni (a související problematikou ochrany oznamovatelů). Jinými slovy, musí přezkoumatelně a přesvědčivě vyloučit, že by byla fáze skončení služebního poměru něčím takovým zasažena.
60. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů procesně úspěšný účastník. Úspěšná žalobkyně má nárok na náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladů prvního zastoupení. V této souvislosti soud připomíná, že žalobkyně byla zastoupena (postupně dvěma různými advokáty) jen pro část řízení, nadto žalobu ale i řadu dalších podání soudu činila sama (aniž by byl z těchto podání zřejmý podíl jejich právních zástupců). Tyto úkony tak nelze považovat za úkony právní služby. Za ty soud považoval toliko úkon přípravy a převzetí věci prvé zástupkyní JUDr. Veskové a její podání z 18. 10. 2023 [v případě druhého zástupce JUDr. Machače neshledal soud případný úkon přípravy a převzetí účelným, nevidí pro změnu zástupce objektivní důvody (srov. usnesení Nejvyššího soudu z 17. 8. 2017, sp. zn. 23 Cdo 1892/2017); zvláště, když mimo nahlížení do spisu neučinil tento nový zástupce ve věci jediný úkon a veškerá podání činila žalobkyně sama].
61. Sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu, vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění do 31. 12. 2024, částku 3 100 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky), celkem tedy 6 200 Kč. Náklady právního zastoupení jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky) a částkou 1 428 Kč odpovídající DPH. Celková výše nákladů, které žalobkyni v tomto řízení vznikly, činí 11 228 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě do rukou zástupce žalobkyně, advokáta JUDr. Martina Machače. Ve smyslu § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. je totiž aktuální zástupce žalobkyně platebním místem pro úhradu nákladů řízení. Pro úplnost soud doplňuje, že žalobkyni byla přiznána odměna v souladu s přechodným ustanovením vyhlášky č. 258/2024 Sb., podle znění vyhlášky č. 177/1996 Sb. do 31. 12. 2024.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní rovněž rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. června 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.